

J. I. BAKIKJA ARISTORENA

ETXAPRI-ARAHAZKO UDALA	
ERREGISTROA	
Data:	2014 -01- 30
SARRERA:	179

Nafarroako udalerrri euskaldunetako liburutegi eta osasun etxeetan herritarren hizkuntza eskubideak bermatzeko eskaera

Legiak herritarrei administrazio publikoarekin euskaraz aritzeko eskubidea aitortzen badie ere, Nafarroako udalerrri euskaldunetako osasun etxe eta liburutegietan ez da euskarazko zerbitzurik bermatzen. Errealitate horrek, herritarren hizkuntza eskubideak urratzeaz gain, euskararen normalizazioa kaltetzen du.

Legeari erreparatzen badiogu, Foru hobekuntza, 13/1982 lege organikoaren 9. artikulua dio euskara ofiziala izango dela Nafarroako zonalde euskaldunetan. Eta Nafarroako Euskarari buruzko 18/1986 Foru Legearen 6. artikulua herritarrei administrazio publikoekin harremanetan euskara zein gaztelania erabiltzeko eskubidea aitortzen zaiela dio.

Gure udalerrria UEMAn sartuta dago, eta gure herritarren % 70etik gora euskaldunak dira. UEMAn eta gure udalerrriaren helburuetako bat da gure herritarren bizitza sozial guztia, publikoa zein pribatua, euskaraz egin ahal izateko eskubidea bermatzea. Tartean sartzen da osasun-zerbitzua eta liburutegietako zerbitzua euskaraz jaso ahal izatea.

Gune horietan zerbitzu euskalduna bermatzen urruti gaude oraindik, izan ere, oraindik oztopo asko ditugu euskaraz artatuak izateko.

Eremu Euskalduneko liburuzainei dagokionez, adibidez, liburuzainek ez dute profil elebiduna Plantilla Organikoan, ez dago inolako planik Nafarroako Gobernuaren aldetik dagoeneko lanpostu finkoa duten liburuzainak euskalduntzeko, ez da aurreikusten, ezta ere, elebidunak diren liburuzainen ordezkotetan langile elebidunak egotea.

Osasun-zerbitzuari erreparatuz gero, eremu euskalduneko Osasun Etxetako lanpostuen hizkuntza perfilek ez dituzte bermatzen euskaldunen hizkuntza eskubideak, eskatutako euskara mailak ez du ziurtatzen euskararen gaitasuna eta lanpostu elebidunen ordezkotak egiterakoan jarraitzen diren irizpideak ez du ziurtatzen langile elebiduna ezarriko dela, besteak beste.

Hizkuntza Eskubideen Behatokiaren "Euskararen telefonoa" zerbitzuan asko izan dira hizkuntza eskubideak urratzeagatik herritarrek jarritako kexa eta erreklamazioak. Aipatzekoa da Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren txostenetan Behatokia erreferente zuzena izaten dela, eta bere urteroko txostenean Behatokiak jasotzen dituen salaketak txertatzen

dituela. 2010ean, Nafarroako Arartekoak elebitasunari eta herritarren hizkuntza eskubideen egoerari buruz argitaratu zuen txostenean, Nafarroako Gobernuari hainbat gomendio eta iradokizun egiten dizkio; besteak beste, Nafarroako administrazio publikoetan euskararen erabilera arautzen duen otsailaren 10eko 29/2003 Foru Dekretua goitik behera berraztertzea.

UEMAk bere aldetik hainbat bilera egin ditu egoerari konponbidea eman nahian, egoeraren diagnostia egin eta eskakizun zehatzak eginez. Baina oraindano ez du erantzunik jaso.

Hori horrela, azaroaren 19an UEMAk, OEEK, eta ASNABIk Osasunbidean eta liburutegietan euskaldunen hizkuntza eskubideak bermatzeko Nafarroako Parlamentuari aurkeztutako eskakizunak kontuan har ditzala eta herritarren hizkuntza eskubideak bermatzeko eman beharreko pausuak eman ditzala eskatzen dio Etxarri Aranazko Udalak.

Honakoak izan ziren egindako eskariak:

Osasunbideari:

- Eremu Euskalduneko Osasun etxeetako eskakizun elebiduna ez duten lanpostuei eskakizun elebiduna jartzea. Lehenetsunez pediatria, mediku eta jendaurrean lan egiten duten langileei.
- Eremu Euskalduneko Emakumeen Arretarako Zentroetako lanpostuei plantilla organikoan eskakizun elebiduna jartzea.
- V1 jakite maila eskasa dela ikusirik, lanpostu horietan V3 jakite maila eskatzea.
- Euskarazko plazen ordezkietan langile elebidunak egon daitezela bermatzea.
- Gainerako arloetan, urratsak ematen hastea: paisaia linguistikoa, informazio-orriak, mamografiako zitazioak, mamografiako txostenak, erradiografia zerbitzuko inkestak, hitzorduak jartzeko SMS mezuak, baja-agiriak...
- Urgentziazko Zerbitzuetako langileen hizkuntz perfilak zehaztea.

Kultura Sailari:

- Eremu Euskaldunean profil elebiduna ez duten liburuzainen lanpostuei profil elebiduna jartzea.
- Profil hori C1 mailakoa izatea.
- Dagoeneko lanpostu finkoa duten liburuzainen kasuan, horiendako euskalduntze plan bat diseinatzea.
- Eremu Mistoko zenbait lanposturi profil elebiduna paratzea; batez ere liburuzain bat baino gehiago dauden liburutegietan.
- Plaza elebidunen ordezkietan langile elebidunak egon daitezela bermatzea.
- Liburuzain guztiei, oro har, euskara ikasteko erraztasunak ematea.
- Nafarroako Gobernuak Liburutegien Sareko udalekin eginak dauzkan hitzarmenetan hizkuntzaren erabilerari buruzko irizpideak ezartzea: liburu eta materialak hornitzea, paisaia linguistikoa, informazio-orriak, aplikazio informatikoa...

Horiek horrela, Etxarri Aranazko Udalak mozio hau onartzen du:

- 1.- UEMAK Nafarroako Parlamentuari egindako eskaerak bere egitea.
- 2.- Gure udalerrian herritarren hizkuntza eskubideak bermatzeko urratsak emateko plangintza eta epeak zehaztea.
- 3.- Eskaera horiek Nafarroako Parlamentuari, Kultura saileko presidenteari eta Osasun saileko presidenteari bidaltzea. Parlamentuari bi arlotako eskaerak eta Kultura eta Osasun sailari bakoitzari dagozkionak.